

8.Sınıf

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DENEMELERİ

- Mahmut Sami ZEYİN
- Hakan YILDIRIM

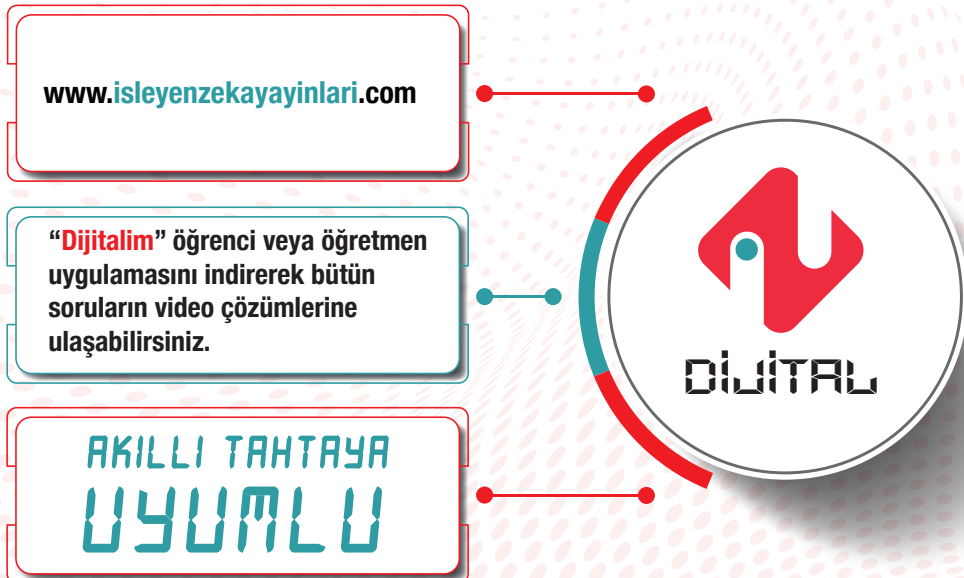

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlaması ve depolanması yasaktır.

030725 – B1

ÖN SÖZ

Değerli Öğretmen Arkadaşlarım ve Ülkemizin Geleceği Sevgili Öğrenciler,

Sizlerin tüm ihtiyaçlarınızı analiz ederek hazırladığımız 3'lü Kuvvet Setlerimiz; Yaprak Test, Soru Bankası ve Denemeden oluşmaktadır. Bilginin özümzenmesinin de bir canlının gelişimi gibi belirli evreleri vardır. Setlerimizin içindeki kitaplar da bu evreler dikkate alınarak büyük bir titizlikle hazırlanmıştır.

YAPRAK TESTLERİMİZ: Kazanımlar, öğrenmenin başlangıcıdır. Bilgi henüz ham, sade ve potansiyel doludur. Zihninizde yavaş yavaş şekillenmeye başlar. Yaprak testlerimiz bilginin bu aşamasına göre kazanım düzeyindeki sorular ile hazırlanmıştır.

SORU BANKALARIMIZ: Kazanımlar, zihninizde şekillendikten sonra bilgi; anlaşılma, işlenmeye ve pekiştirilmeye başlar. Bu aşamada bazı engellerle karşılaşılır ama kararlılıkla bilgi özümzenir. Soru bankalarımız zihninizde şekillenen kazanımları pekiştirecek şekilde hazırlanmıştır.

DENEMELERİMİZ: Soru bankalarımızı bitirdikten sonra bilgi; derinlemesine kavranır, düşüncelere ve davranışlara dönüşür. Branş denemelerimiz kazanımlar pekiştirildikten sonra her zorluktaki soruların çözülebileceği tarzda hazırlanmıştır.

Okula yardımcı ve İOKBS sınavlarına hazırlıkta başucu olacak setlerimiz T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının hazırladığı Öğretim Programlarına uygun bir şekilde hazırlanmıştır.

Setlerimizin tüm öğrenci ve öğretmenlerimize faydalı olması dileklerimizle...

Halit Alper ÇİFCİ
Yayın Koordinatörü

Zekânın Gücünü Keşfet...

			DENEMELERDEKİ SORU SAYILARI																	
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1. ÜNİTE: BİR KAHRAMAN DOĞUYOR	1. Bölüm	GELİŞEN AVRUPA VE GÜÇ KAYBEDEN OSMANLI DEVLETİ	6	2	1		1													
	2. Bölüm	MUSTAFA KEMAL'İN ÇOCUKLUK DÖNEMİ VE ÖĞRENİM HAYATI	4	4	2													1		1
	3. Bölüm	MUSTAFA KEMAL'İN FİKİR HAYATINI ETKİLEYEN KİŞİLER VE OLAYLAR		4	2	1	1													
	4. Bölüm	MUSTAFA KEMAL'İN ASKERLİK HAYATI			5	2	2				1							1	1	
2. ÜNİTE: MİLLÎ UYANIŞ	1. Bölüm	I. DÜNYA SAVAŞI'NIN SEBEPLERİ (1914-1918)				3	1	2	1		1									
	2. Bölüm	I. DÜNYA SAVAŞI'NDA OSMANLI DEVLETİ				4	1	1	1											
	3. Bölüm	MONDROS ATEŞKES ANTLAŞMASI'NIN İMZALANMASI (30 EKİM 1918) VE UYGULANMASI					3		2			1								
	4. Bölüm	KUVÂ-YI MİLLÎYE HAREKETİ VE CEMİYETLER					1	1	1											
	5. Bölüm	MİLLÎ MÜCADELE'NİN HAZIRLIK DÖNEMİ						6	2	3		2					1		1	
	6. Bölüm	MİSAKIMİLLÎ'NİN KABULÜ VE BÜYÜK MİLLET MECLİSİNİN AÇILMASI								1	2						1			
	7. Bölüm	BÜYÜK MİLLET MECLİSİNE KARŞI AYAKLANMALAR								1	2									
	8. Bölüm	SEVR ANTLAŞMASI (10 AĞUSTOS 1920)								1										
3. ÜNİTE: ÜNİTE MİLLÎ BİR DESTAN: YA İSTİKLAL YA ÖLÜM!	1. Bölüm	MİLLÎ MÜCADELE DÖNEMİ'NDE DOĞU VE GÜNEY CEPHELERİ								3	1	1								
	2. Bölüm	MİLLÎ MÜCADELE DÖNEMİ'NDE BATI CEPHESİ									3	1	2			1	1		1	
	3. Bölüm	MAARİF KONGRESİ (15-21 TEMMUZ 1921)										1								
	4. Bölüm	BAŞKOMUTANLIK KANUNU (5 AĞUSTOS 1921) VE TEKALİF-İ MİLLÎYE EMİRLERİ (7-8 AĞUSTOS 1921)									2	1	1							
	5. Bölüm	SAKARYA MEYDAN SAVAŞI'NDAN MUDANYA ATEŞKES ANTLAŞMASI'NA MUSTAFA KEMAL									2	1			1		1			1
	6. Bölüm	LOZAN BARIŞ ANTLAŞMASI (24 TEMMUZ 1923)										2			1	1	1	1	1	
	7. Bölüm	MİLLÎ MÜCADELE'NİN SANATA VE EDEBİYATA YANSIMALARI											3		1			1		
4. ÜNİTE: ATATÜRKÇÜLÜK VE ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE	1. Bölüm	ATATÜRK İLKELERİ										4	3	1	1				1	
	2. Bölüm	SİYASİ ALANDA İNKILAPLAR												2	2				1	
	3. Bölüm	HUKUK ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR													1				1	
	4. Bölüm	EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR												2		1				
	5. Bölüm	TOPLUMSAL ALANDA İNKILAPLARLAR													1			1	1	1
	6. Bölüm	EKONOMİK ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR												1	2			1		
	7. Bölüm	SAĞLIK ALANINDAKİ GELİŞMELER																	1	
	8. Bölüm	CUMHURİYET'İN SAĞLADIĞI KAZANIMLAR VE ATATÜRK'ÜN TÜRK MİLLETİNE GÖSTERDİĞİ HEDEFLER												1		1				
	9. Bölüm	ATATÜRK İLKE VE İNKILAPLARINI OLUŞTURAN TEMEL ESASLAR														1				
5. ÜNİTE: DEMOKRATİKLEŞME ÇABALARI	1. Bölüm	ATATÜRK DÖNEMİ'NDE DEMOKRATİKLEŞME YOLUNDA ATILAN ADIMLAR													2	2		1		
	2. Bölüm	MUSTAFA KEMAL'E SUİKAST GİRİŞİMİ (15 HAZİRAN 1926)														1	1		1	
	3. Bölüm	TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NE YÖNELİK TEHDİTLER														1	2			
6. ÜNİTE: ATATÜRK DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKASI	1. Bölüm	ATATÜRK DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKASININ TEMEL İLKE VE AMAÇLARI																1		1
	2. Bölüm	ATATÜRK DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKASINDA YAŞANAN GELİŞMELER																		1
	3. Bölüm	HATAY'IN TÜRKİYE'YE KATILMASI																1		1
7. ÜNİTE: ATATÜRK'ÜN ÖLÜMÜ VE SONRASI	1. Bölüm	ATATÜRK'ÜN ÖLÜMÜ VE ÖLÜMÜNÜN YANSIMALARI																2		
	2. Bölüm	ATATÜRK'ÜN ESERLERİ																		1
	3. Bölüm	ATATÜRK'ÜN II. DÜNYA SAVAŞI ÖNCESİ TESPİTLERİ VE GİRİŞİMLERİ																	1	
	4. Bölüm	II. DÜNYA SAVAŞI VE SAVAŞIN TÜRKİYE'YE ETKİLERİ																		1
	5. Bölüm	TÜRKİYE'NİN ÇOK PARTİLİ HAYATA GEÇİŞİ																		

VIDEO
ÇÖZÜM

Bu Testte 10 soru vardır. Önerilen süre 15 dakikadır.

DENEME 1

1. Rönesans ile birlikte Katolik Kilisesi toplum üzerindeki gücünü ve denetimini kaybetmeye başladı. Reform adı verilen sürecin ardından Katolik Kilisesi kendisini düzeltmek, siyasi ve ilmî alanlardan elini çekmek zorunda kaldı. Tüm bu gelişmeler Katolik Kilisesi'nin etkisini azalttı. Katolik Kilisesi'nin baskısından kurtulan Avrupalılar, aklın ve bilimin rehberliğinde hızla gelişmeye ve aydınlanmaya başladılar. Aydınlanma Çağı denilen bu dönemde (XVII – XVIII. yüzyıllar) bilimsel gelişmeler de hız kazandı. Avrupa bu şekilde gelişirken, Osmanlı Devleti bu gelişmeye sadece seyirci kalmakla yetindi. Avrupa'nın Aydınlanma Çağı'nı yaşadığı bir dönemde Osmanlı Devleti gerileme dönemine girmiş, Avrupalı devletler ile yaptığı savaşları kaybetmeye başlamıştı. Bu durum Osmanlı Devleti'nin toprak kayıplarını artırdığı gibi devlet ekonomisini de kötü etkilemeye başlamıştı.

Bu metinde verilen bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Aydınlanma Çağı'nın ortaya çıkmasında Rönesans'ın etkisi olmuştur.
- B) Reform ile birlikte Avrupa'nın ilerleyişi Osmanlı Devleti'ni kötü etkilemiştir.
- C) Aydınlanma Çağı, kilisenin halk üzerindeki etkisini artırmıştır.
- D) Avrupa'nın gelişmesi karşısında Osmanlı Devleti tepkisiz kalmıştır.

işleyen zeka

2.

XV. yüzyılın ortalarından itibaren hızla gelişen Osmanlı Devleti üç kıtaya yayılmış, hem karada hem denizlerde büyük bir güce ulaşmıştı. Ancak XVII. yüzyılla birlikte devlet askerî, siyasi ve ekonomik gücünü kaybetmeye başladı. Devletteki kötü gidişatı durdurmak için yapılan ıslahat çalışmaları çeşitli nedenlerle başarısız oldu. Yapılan savaşlar üst üste yenilgiyle sonuçlandı. Savaşlarla birlikte toprak da kaybedildi. Savaş masrafları ekonomiyi iyice sarstı. Devletin giderleri artarken, gelirleri azaldı. Yöneticiler devlet işleriyle yeterince ilgilenmedikleri için bu sorunlar gittikçe büyüdü.

Bu bilgilere bakılarak Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Yüz ölçümü olarak geniş sınırlara sahiptir.
- B) Askerî, siyasi ve ekonomik alandaki bozulmalar devletin gidişatını bozmuştur.
- C) Yaşadığı sıkıntıları, yaptığı ıslahatlarla çözmüştür.
- D) Savaşlarda yaşanan olumsuzluklar ekonomik yapının daha da bozulmasına neden olmuştur.

3.

“Çocukluğuma ilişkin hatırladığım ilk şey, okula gitmek meselesiyle ilgilidir. Bu meseleden dolayı annemle babam arasında bir mücadele vardı. Annem, mahalle mektebine gitmemi istiyordu. Gümrük Dairesinde memur olan babam ise o zaman yeni açılan Şemsi Efendi Okuluna devam etmemden ve yeni yöntem üzerine okumamdan yanaydı. Sonunda babam işi ustaca çözdü. Önce mahalle mektebine başladım. Böylece annemin gönlü yapılmış oldu. Birkaç gün sonra da mahalle mektebinden ayrılıp Şemsi Efendi Okuluna yazıldım.”

Mustafa Kemal

Mustafa Kemal’in anısına bakılarak,

- I. Aile bireyleri arasında eğitim konusunda farklı düşünceler hâkimdir.
- II. Mustafa’nın eğitim hayatı ailesinin isteklerine göre şekillenmiştir.
- III. Mustafa mahalle mektebinde daha iyi eğitim almıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I	B) I ve II
C) II ve III	D) I, II ve III

4.

Mustafa Kemal’in doğup büyüdüğü dönemde Osmanlı Devleti; askerî, siyasi ve ekonomik yönden çok kötü durumdaydı. Avrupa’da meydana gelen Sanayi Devrimi ile batılı ülkeler ekonomik alanda hızla ilerlerken, Osmanlı Devleti ise Avrupa’nın ham madde ihtiyacını karşıladığı ve ürünlerini sattığı pazar hâline gelmiştir. Üretmeyen, ham madde satan ve sattığı ham maddeyi işlenmiş olarak geri alan Osmanlı Devleti bunun yanında Fransız İhtilali’nin tüm dünyayı etkisi altına aldığı milliyetçilik isyanları ile de uğraşmak zorunda kalmıştır. Bu isyanlar toprakların daralmasına, azınlıkların siyasi hedefler peşinde koşmasına sebep olmuştur.

Verilen metne göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılır?

- A) Osmanlı Devleti, Avrupa’nın ham madde ihtiyacını karşılayarak ekonomisini düzeltme çabasına girmiştir.
- B) Sanayi İnkılabı ile Avrupalı devletler siyasi alanda hızla ilerlemeye devam etmişlerdir.
- C) Fransız İhtilali, Osmanlı Devleti’ne Sanayi İnkılabı’ndan daha az zarar vermiştir.
- D) Avrupa’daki siyasi ve ekonomik gelişmeler Osmanlı Devleti’ni olumsuz yönde etkilemiştir.

İşleyen Zeka

5.

Osmanlı Devleti’nde XIX. yüzyılda Avrupalı devletlerden yüksek faizle borç alarak giderler karşılanmaya çalışıldı. İlk kez Kırım Savaşı sırasında alınan borçlar büyük oranda israf edildi. Devlet, otuz yıl içinde borçlarının faizini dâhi ödeyemez hâle gelerek iflas etti. Bunun üzerine alacaklı devletler Osmanlı yönetiminin çağrısıyla bir araya gelerek Düyyûn-u Umûmiye adında uluslararası bir teşkilat kurdular (1881). Osmanlı gelir kaynaklarının büyük bir kısmına el koyan bu teşkilat, vergileri topluyor ve alacaklı devletler arasında paylaşıyordu. Osmanlı Devleti kapitülasyonlar ve Düyyûn-u Umûmiye teşkilatının etkisiyle ekonomik bağımsızlığını kaybetti. Bu durum devletin siyasi bağımsızlığına da zarar verdi.

Metindeki bilgilere bakılarak Osmanlı Devleti ile ilgili,

- I. XIX. yüzyılda ekonomik hayatta ülke büyük olumsuzluklarla karşı karşıya gelmiştir.
- II. Devlet borçlarını ödeyemeyince, ülke gelirleri borç veren devletler tarafından kontrol altına alınmıştır.
- III. Ekonomik bağımsızlığın zarar görmesi siyasi olarak da devletin zarar görmesine neden olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I	B) I ve II	C) II ve III	D) I, II ve III

6. Tanzimat Dönemi'nde Avrupa'da yetişmiş Jön Türkler olarak anılan Osmanlı aydınları ortaya çıktı. Fransız ihtilali'nden etkilenen Jön Türkler Osmanlı Devleti'ni içinde bulunduğu kötü durumdan kurtarmak için meclisin açılmasını istediler ve bir anayasa hazırlanması gerektiğini söylediler. Onlara göre devletin bu kötü durumda olmasının tek nedeni padişahlık sistemi ve getirdikleriydi. Sultan Abdülaziz ile görüşen Jön Türkler meşrutiyeti ilan etmeye yanaşmayan padişahı tahttan indirdiler.

Buna Jön Türkler ve düşünceleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı aydınlarının tümü Avrupa'da yetişmiş olan kişilerdir.
- B) Ülkenin kötü durumda olmasının nedeni yönetim sistemidir.
- C) Ülkeyi kurtarmak için meclisin açılmasına ve yeni anayasaya ihtiyaç vardır.
- D) Padişah olan Abdülaziz haklarından vazgeçmek istememiştir.

işleyen zeka

7.

Mustafa; Osmanlı Devleti'nin en bunalımlı döneminde, 1881'de, o zamanlar bir Osmanlı sancağı olan Selânik'te, orta gelirli bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Babası gümrük memurluğu yapan Ali Rıza Efendi, annesi ev hanımı olan Zübeyde Hanım'dır. Soyları, Anadolu'dan Rumeli'ye iskân ettirilen Kocacık Türkmenlerinden gelmektedir. Mustafa, yedi yaşındayken babasını kaybetmiş ve yetim kalmıştır. Zübeyde Hanım, eşinin vefatı üzerine üç çocuğuyla birlikte kardeşinin çalıştığı çiftlik evine taşınmış, bu durum Mustafa'nın eğitim hayatının bir süre aksamasına neden olmuştur. Eğitime önem veren ve kültürlü bir insan olan Zübeyde Hanım, oğlunun okuldan uzak kalmasına üzülmüştür. Bir süre sonra onu Selânik'teki halasının yanına göndererek Mustafa'nın eğitimine devam etmesini sağlamıştır.

Metindeki bilgilere göre Mustafa ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Babasını küçük yaşlardayken kaybetmiştir.
- B) Eğitimine bir süre ara vermek zorunda kalmıştır.
- C) Küçük yaşlardan itibaren baba mesleğine yönelmiştir.
- D) Annesi Zübeyde Hanım, oğlunun eğitimden uzak kalması karşısında çözüm üretmeye çalışmıştır.

8. Aşağıda Mustafa'nın doğduğu ve büyüdüğü yerleri gösteren bir harita verilmiştir.

Haritada verilenlerden hareketle Mustafa'nın yaşadığı yerlerle ilgili,

- I. Selânik doğuyu batıya bağlayan köprü durumundadır.
- II. Selânik'te ticareti geliştirici limanlar yer almaktadır.
- III. Doğu ile Batı arasında fikir akımları yönünden etkileşim yaşanmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

9. Fransız İhtilali'nin sonuçları Osmanlı Devleti üzerinde etkili oldu. İhtilalle birlikte hürriyet, eşitlik, adalet ve milliyetçilik gibi fikirler dünyaya yayıldı. Özellikle milliyetçilik fikri çok uluslu imparatorlukları olumsuz etkiledi. Fransızlar milliyetçilik fikrini "Her millete bir devlet" sloganıyla dış politikada bir araç olarak kullandılar. Bu fikrin en fazla etkilediği devletlerden biri de Osmanlı Devleti oldu. Milliyetçilik fikrinden etkilenen azınlıklar, Avrupalı devletlerin de kışkırtmasıyla isyan etmeye başladılar. Sırplarla başlayan isyanlar diğer azınlıklara yayıldı. İsyanların etkisi özellikle devletin Doğu Avrupa ve Balkan topraklarında daha yıkıcı oldu. İsyanlar sonucunda Balkanlarda huzur bozuldu.

Verilen metindeki bilgilere bakılarak Fransız İhtilali'nin Osmanlı Devleti'ne olan etkileriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sınırların daralmasına neden olmuştur.
B) Milliyetçilik fikri toplumsal hayatta olumlu etkiler oluşturmıştır.
C) Ülke içerisinde kargaşa ortamının oluşmasına neden olmuştur.
D) Ülkede yaşayan farklı toplumların devlete karşı ayrılıkçı girişimlerde bulunmalarına neden olmuştur.

işleyen zeka

10.

Osmanlı Devleti 19. yüzyılda Fransız İhtilali'nin hürriyet, eşitlik ve demokrasi etkilerine maruz kalmaya başlamıştır. Halkın demokratik istekleri, hak ve adalet arayışları Osmanlı Devleti yönetimi tarafından görmezden gelinmemiş, bu istekler doğrultusunda toplumsal alanda, hukuk ve yönetim alanında çeşitli yenilikler yapılmaya ve gelişmeler yaşanmaya başlanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde yaşanan bu yenilik ve gelişmelerden biri değildir?

- A) Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesi
B) Islahat Fermanı'nın ilan edilmesi
C) Meclis-i Mebusan'ın fesh edilmesi
D) I. Meşrutiyet'in ilan edilmesi

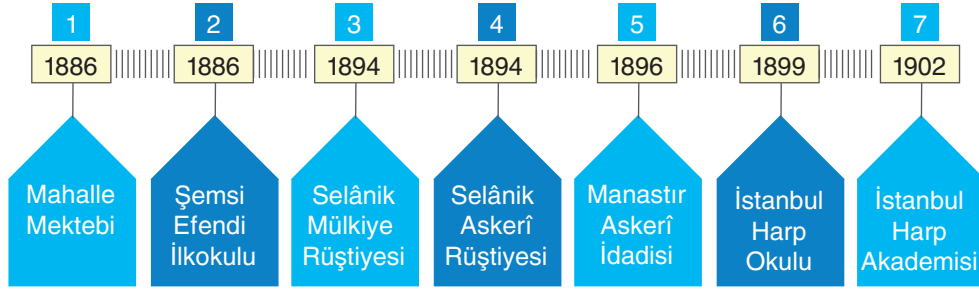

VIDEO
ÇÖZÜM

Bu Testte 10 soru vardır. Önerilen süre 15 dakikadır.

DENEME 2

1. Aşağıda Mustafa Kemal'in eğitim gördüğü okullar ve bu okullara başlama tarihleri verilmiştir.

Verilen diyagrama bakılarak Mustafa Kemal'in öğrenim hayatıyla ilgili,

- I. Farklı şehirlerde eğitim görmüştür.
- II. Öğrenim hayatına askerî okulda başlamış ve tamamlamıştır.
- III. Kemal ismini Selânik Askerî Rüştiyesinde matematik öğretmeni vermiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

işleyen zeka

2.

Mustafa Kemal, yerli ve yabancı birçok aydının fikirlerinden istifade etmiştir. Ancak o, bir düşünürün ya da düşünce akımının izleyicisi olarak kalmamış; farklı fikirlerden yararlanarak kendi düşünce dünyasını inşa etmiştir. Bu da Mustafa Kemal'in özgün fikirler üretmesine zemin hazırlamıştır. Bu nedenle Mustafa Kemal'in fikirleri yabancı ideolojilerle açıklanamaz.

Verilen metinde Mustafa Kemal ile ilgili vurgulanmaya çalışılan durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Etkilendiği durumları hayatına aynen aktarması
- B) Etkilendiği fikirleri kendi düşüncesiyle yoğurarak kullanışlı bir hâle getirmesi
- C) Başkalarının düşünce dünyasına etki etmesine müsaade etmemesi
- D) Özgün fikirleri yabancı yazarlardan oluşturması

3. Mustafa Kemal'in düşünce dünyasının oluşumunda yerli ve yabancı bazı aydınlar etkili olmuştur. Aşağıda Mustafa Kemal'in etkilendiği yerli yazarlardan Mehmet Emin Yurdakul ile Ziya Gökalp'e ait şiirler verilmiştir.

Cenge Giderken

...
 Tanrım şahit, duracağım sözümde;
 Milletimin sevgileri özünde;
 Vatanımdan başka şey yok gözümde;
 Yâr yatağın düşman almaz, giderim.

Mehmet Emin Yurdakul

Kenan Akyüz, *Batı Tesirinde Türk Şiiri Antolojisi*, s.511

Lisan

...
 Türklüğün vicdanı bir;
 Dini bir, vatani bir
 Fakat hepsi ayrılır
 Olmazsa lisanı bir

Ziya Gökalp

Kenan Akyüz, *Batı Tesirinde Türk Şiiri Antolojisi*, s.705

Mehmet Emin Yurdakul ile Ziya Gökalp'in verilen şiirlerine bakılarak bu şairlerin Mustafa Kemal'i aşağıdaki konulardan hangisinde etkiledikleri söylenebilir?

- A) Vatan sevgisinin oluşmasında
 B) Demokratik olmasında
 C) Millî egemenliğe dayalı bir yönetim kurmasında
 D) Yenilikçi bir karaktere sahip olmasında

işleyen zeka

4.

Manastır Mustafa Kemal'in hayatında etkili olan şehirlerden biridir. Mustafa Kemal, Manastır'a askerî idadide öğrenim görmek üzere gelmişti. Konsoloslukların bulunduğu ticaret şehri Manastır, o dönemde çekişmelerin yaşandığı bir bölgedeydi ayrıca çeşitli din ve milletten insanları barındırıyordu. Bu milletler (Sırp, Bulgar ve Yunan) kiliseleri aracılığıyla bölgeye hâkim olmak istiyordu. Mustafa Kemal'in fikir hayatına bölgenin durumu ve okul çevresinin katkısı da yadsınamazdı. Burada eserlerinde Türkçülüğü ön plana çıkaran Mehmet Emin Yurdakul'u, Vatan ve Hürriyet Şairi Namık Kemal'i tanıma fırsatı buldu. Bu dönemde okuduğu eserler sayesinde Mustafa Kemal'in fikir hayatı şekillendi ve tarih bilinci oluşmaya başladı. Bu bilincin oluşmasındaki en önemli rol Tarih Öğretmeni Kolağası Mehmet Tefik Bey'e aitti.

Metinde bilgilere bakılarak Manastır ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Deniz ticaretinin geliştiği önemli bir liman şehridir.
 B) Mustafa Kemal, Türkçülüğü ön plana çıkaran Mehmet Tefik Bey'den etkilenmiştir.
 C) Çatışmaların yaşanmadığı huzurlu bir şehirdir.
 D) Mustafa Kemal'in çeşitli şairlerle tanıştığı, milliyetçilik duygularının yeşerdiği şehirdir.

5. Mustafa Kemal'in ilgi alanı çok geniştir. Rüştüye yıllarından itibaren yalnız sınıf geçmek için değil, gelecekte üstlenmeyi düşlediği zor ve önemli görevler için de kendini yetiştirmeye başlamıştır. Matematikteki başarısı mantıklı ve hesabını bilir bir kişilik kazanmasında, edebiyat ve şiire ilgisi düşüncelerini özlü ve etkili bir biçimde açıklayabilen yazar ve konuşmacı olmasında etkili olmuştur. Tarihi sevmesi, bilinçlenmesinin yanında millî duygularının beslenmesini de sağlamıştır. Askerliğe karşı duyduğu yoğun ilgi ise onun liderlik yeteneklerini pekiştirmiştir.

Bu bilgilere bakılarak Mustafa Kemal'in fikir hayatıyla ilgili,

- I. Öğrenim hayatı boyunca farklı fikir yapıları geliştirmiştir.
- II. Çok yönlü bir kişiliğe sahiptir.
- III. Sezgileri sayesinde olayları önceden tahmin edebilme yeteneği kazanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

işleyen zeka

6. Savaşlarda ülkesi için gerekirse canını bile vermeye hazır olan Mustafa Kemal, daima ön cephelerde yer almıştır. "Ben icap ettiği zaman en büyük hediyem olmak üzere, Türk milletine canımı vereceğim." sözü onun bu konudaki düşüncelerini ifade etmektedir.

Buna göre Mustafa Kemal'in kişiliği hakkında,

- I. Vatanseverlik duyguları ön plandadır.
- II. Çok cepheli bir kişiliğe sahiptir.
- III. Yenilik taraftarıdır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

7. (I) Avrupalı devletlerin gerçekleştirdiği Coğrafi Keşifler sonucu ticaret gemileri Akdeniz'den ayrılıp Atlas Okyanusu'na doğru kaydı. (II) Bunun sonucunda Osmanlı Devleti'nin kontrolündeki İpek ve Baharat Yolları önemini, Akdeniz ticareti de canlılığını yitirdi. (III) Osmanlı Devleti'nin gümrük gelirleri büyük ölçüde azaldı. Gümrük gelirlerini artırmak için uygulamaya konulan kapitülasyonlar amacına hizmet edemediği gibi ekonomiye zarar vermeye başladı. (IV) Avrupa'da gelişen Sanayi İnkılabı da Osmanlı Devleti'ni olumsuz etkiledi. Sanayileşen Avrupalı devletler ürettikleri ürünleri Osmanlı ülkesine kolaylıkla ihraç ettiler.

Metinde numaralandırılarak verilen cümlelerden hangileri Osmanlı Devleti'nin yaşadığı ekonomik olumsuzluklara karşı önlem alma çabası içerisinde olduğunu kanıtlamaktadır?

- A) Yalnız III B) I ve II
C) II ve III D) II ve IV

8. Mustafa Kemal, eğitim hayatında ve gençlik yıllarında ülke ve dünya sorunlarıyla ilgilenmeye başlamış ve sorunlara çözüm bulabilmek için çeşitli faaliyetlerde bulunmuştur. Bu dönemlerinde özellikle Tarih Öğretmeni Mehmet Tefvik Bey'in büyük katkıları olmuş ayrıca Namık Kemal, Ziya Gökalp gibi fikir adamlarının eserlerini okumuş ve ileriki hayatı için düşünce yapısını geliştirmiştir. Ayrıca sadece Türk yazarların değil yabancı yazarların eserlerini ve yabancı basını da takip etmiştir. Bu amaçla da Fransızcasını geliştirmiştir.

Buna göre Mustafa Kemal'in fikir dünyasını geliştirme çabası içinde olmasında;

- I. yaşadığı dönemde ülkedeki siyasi karışıklıklar,
- II. Fransız İhtilali'nin yaydığı özgürlükçü düşünceler,
- III. askerî rüştiye ve idadideki öğretmenlerinin çaba ve tutumları

faktörlerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I	B) Yalnız II
C) I ve III	D) I, II ve III

9. XV. yüzyılda Avrupa'da yaşanan gelişmelerden biri de Coğrafi keşifler oldu. Coğrafi keşifler sonucu okyanuslara açılan Avrupalı devletler hem Amerika kıtasını keşfettiler hem de doğunun zenginlik kaynağı olarak bilinen Hindistan'a denizden ulaştılar. Keşfedilen bu bölgelerdeki kaynakları kendi ülkelerine taşıyarak zenginleştirdiler. Avrupa'da ekonomik kalkınmayla birlikte bilim, sanat ve edebiyat da hızla gelişti. Bu gelişmelerin yaşandığı döneme "yeniden doğuş" anlamına gelen Rönesans adı verildi. Rönesans'la birlikte akıl ve bilim ön plana çıktı ve dogmatik düşünceler sorgulanmaya başlandı.

Verilen bilgilere bakılarak,

- I. Coğrafi keşiflerle birlikte yeni bölgelere gidilmiştir.
- II. Avrupa'da bilim ve sanatın gelişmesinde Coğrafi keşiflerin de katkısı olmuştur.
- III. Rönesans ile birlikte Avrupa'da özgür düşünce ortamı oluşmaya başlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I	B) I ve II
C) II ve III	D) I, II ve III

ışleyen zeka

10.

"Selânik Mülkiye Rüştiyesinde iken mahallemizdeki Binbaşı Kadri Bey'in oğlu Ahmet, askerî rüştiyeye (ortaokul) devam ediyor ve askerî üniforma giyiyordu. Onu gördükçe ben de böyle giyinmeye hevesleniyordum. Sonra sokaklarda subaylar görüyordum. Subay olmak için önce askerî rüştiyeye girmek gerektiğini anlıyordum. O sırada annem Selânik'e gelmişti. Askerî rüştiyeye girmek istediğimi ona söyledim. Annem asker olmamı istemiyordu. Sınav zamanı ona sezdirmeden rüştiyeye gidecek sınava girdim."

Mustafa Kemal'in bu anısına bakılarak;

- I. kararlı,
- II. ileri görüşlü,
- III. çok cepheli

kişilik özelliklerinden hangilerine sahip olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I	B) I ve II	C) II ve III	D) I, II ve III

VIDEO
ÇÖZÜM

Bu Testte 10 soru vardır. Önerilen süre 15 dakikadır.

DENEME 3

1.

“Mustafa Kemal’in Samsun’daki kalabalık arasında görüp kendisinden övgü ile söz ettiği kişi, Selânik Askerî Rüştiyesindeki Fransızca öğretmeni olan Yüzbaşı Naki-yüddin (Yücekök) idi. Mustafa Kemal, kendisine Fransızcanın ilk bilgilerini öğretmekle yetinmeyip ülkenin ve toplumun geleceği hakkında ilk düşünceleri de aşıl原因an bu öğretmeninden Vatan ve Hürriyet Cemiyetinin Selânik şubesini açarken de yardım görmüştü.”

(Şerafettin Turan, Atatürk’ün Düşünce Yapısını Etkileyen Olaylar s. 5-6)

Mustafa Kemal ile ilgili verilen bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kişiliğinin oluşumunda ve gelişiminde öğretmenlerinin de etkisi olmuştur.
- B) Öğretmenlerinin başarılarının arkasına gizlenmiştir.
- C) Düşünce hayatını kendi uğraşlarıyla oluşturmuştur.
- D) Yabancı dile karşı her zaman mesafeli durmuştur.

işleyen zeka

2. Aşağıda Osmanlı Devleti’ni dağılmaktan kurtarmak için ortaya atılan bazı fikir akımları özellikleriyle beraber verilmiş ve bu özelliklerin doğru ya da yanlış olduğu Selçuk tarafından değerlendirilmiştir.

Fikir akımı	Özelliği	Selçuk’un değerlendirmesi
Osmanlıcılık	Dil, din, ırk ayrımı yapılmaksızın bütün milletleri kapsayacak bir üst kimlik oluşturmaya çalışmaktır.	D
İslamcılık	Müslüman milletler arasındaki iş birliğini geliştirmeyi hedefler.	Y
Batıcılık	Avrupa’daki bilim ve teknolojinin örnek alınmasıdır.	D
Türkçülük	Türk toplulukları arasındaki iş birliğinin geliştirilmesini hedefler.	Y

Not: Her doğru cevap (+10) puan, her yanlış cevap (–5) puan olarak değerlendirilecektir.

Buna göre Selçuk yaptığı değerlendirme sonucunda toplam kaç puan almıştır?

- A) –5 B) 10 C) 25 D) 40

3. 1911 yılının ortalarına gelindiğinde Osmanlı Devleti, sömürge arayışı içerisinde olan İtalya'nın Osmanlı topraklarına göz dikmesi ile karşı karşıya kaldı. Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki son toprağı Trablusgarp, İtalya'nın yeni sömürgesi olma konumuna düşmüştü. İtalya'nın saldırıları karşısında bölgeye ordu gönderemeyen devlet buraya ancak birkaç gönüllü subayı gönderebilmişti. Balkan Savaşları çıkınca Osmanlı Devleti, Trablusgarp'ı İtalya'ya bırakmak zorunda kaldı.

Trablusgarp Savaşı ile ilgili verilen bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nin toprakları sömürgeci devlet tarafından işgal edilmiştir.
 B) İtalya, Osmanlı topraklarının bir kısmını ele geçirmiştir.
 C) Osmanlı Devleti 20. yüzyılın başlarında kendi topraklarını koruyamaz durumdadır.
 D) Gönüllü subaylar Osmanlı topraklarını İtalya'ya karşı başarılı şekilde savunmuşlardır.

işleyen zeka

4. Aşağıda Birinci Dünya Savaşı başlamadan önce ve başladıktan sonra ortaya çıkan grupların durumları verilmiştir.

	İtilaf Devletleri		İttifak Devletleri
Savaş Başlamadan Önce	İngiltere		Almanya
	Fransa		Avusturya – Macaristan İmparatorluğu
	Rusya		İtalya
Savaş Başladıktan Sonra	İngiltere	Yunanistan	Avusturya – Macaristan İmparatorluğu
	Fransa	Romanya	Osmanlı Devleti
	Rusya	Japonya	Bulgaristan
	Sırbistan	Brezilya	Almanya
	İtalya	ABD	

Bu bilgilere bakılarak Birinci Dünya Savaşı öncesi ve başladıktan sonraki durumla ilgili,

- I. Çıkarları doğrultusunda taraf değiştiren ülke olmuştur.
 II. Savaş başladıktan sonra üstünlük sayıca İtilaf Devletlerine geçmiştir.
 III. Osmanlı Devleti savaş başlamadan önce İtilaf Devletleri grubuna dâhil olmak istemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

5.

I. Dünya Savaşı'nın görünen nedeni olarak bilinen olay, Avusturya-Macaristan ve-liahdının bir Sırp milliyetçisi tarafından öldürülmesiydi. Ancak savaşın başlaması bu kadar basit bir olaydan ibaret değildi. Bu savaşın başlamasının temelleri daha önemli ve genel sebeplere dayanıyordu.

Buna göre I. Dünya Savaşı'nın genel nedenleriyle ilgili en kapsamlı cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı Devleti'nin kaybettiği toprakları geri alma düşüncesi
- B) Fransa'nın Almanya'ya kaptırdığı Alsas-Loren'i geri alma planları
- C) Sömürgecilik ve milliyetçilik fikirlerinin etkileri
- D) İtalya'nın Trablusgarp'ı ele geçirme düşüncesi

işleyen zeka

6. Mustafa Kemal'in;

- I. 31 Mart Olayı'nı bastıran Hareket Ordusu içinde yer alması,
- II. Trablusgarp'ta İtalyanlara karşı halkı örgütlemesi,
- III. Balkan Savaşı'nda Gelibolu'da görevlendirilmesi

görevlerinden hangileri askerî tecrübe kazanmasında etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

7. Almanya'ya göre Osmanlı Devleti savaşa girerse İngilizlerin sömürgelerine giden yol kapanmış olacak böylece sömürgelerinden yardım alamayan İngilizler savaştan kısa sürede çekilecekti.

Buna göre Almanya, Osmanlı Devleti'nin savaşa hangi özelliğinden dolayı girmesini istemektedir?

- A) Dinî özellikleri
- B) Askerî gücü
- C) İnsan gücü
- D) Jeopolitik konumu

